

Thinget og — jeg tør vel sige — overalt i hele Landet blive modtaget med Glæde. Det hæver et Baand paa den personlige Frihed, der altid har medført Besvær og for Mange en ikke ganske ringe Pengendgift. Seg antager ogsaa, at Lovudkastet i det Hele maa anses for at være velgrundet, og at det er bygget paa funde folkeretlige Betragtninger. Seg feer ikke, at det skulde være muligt at gaae videre, end Lovudkastet gjør, idet det hæver Pastvangen ligeoverfor de Stater, der gjøre Gjengæld. Det er saaledes ganske naturligt, at Lovudkastet først vender Tanken til vore nordlige Nabo-stater, der allerede ifjor ved Love af Marts og September have hævet Pastvangen, og dernæst til det frie Britannien. Det sees imidlertid af Lovudkastets Motiver, at der er meget levende Underhandlinger igang med Frankrig, og der maa have nære Forhaabninger om en lykkelig Udgang af disse, da Motiverne tale om det som Noget, der allerede var skeet og optaget i Loven, at ogsaa Frankrig var fritaget for Pastvang. Der findes imidlertid ingen saadan Bestemmelse i Udkastet, men der maa efter det Anførte være Haab om en snarlig Udvidelse af Loven til ogsaa at gjælde for Frankrig. Efter hvad der er udviklet i de omhyggeligt udarbejdede Motiver, kan det vistnok ikke andet end billiges, at man for Diebliffet ikke har troet at kunne have Forpligtelsen ligeoverfor Tydskland; naar det erfares, at der paa Sydgrænsen gjøres Vanskeligheder ved at modtage tydske Under-saatter, som den danske Stat ikke kan beholde, fordi de enten have gjort sig skyldige i Forbrydelser eller savne fornødne Midler til deres Underhold, kan man ikke saa at sige give Tydskland Anvisning paa at sende os deres Landløbere. Det maa vistnok ogsaa anses som rigtigt, at den Indskrænkning, der efter Placat 23de October 1835 har paahvilet Haandværksstanden, navnlig Svendene, at de ikke paa deres Vandring maae besøge eller opholde sig i Lande og paa Steder, hvor Associationer og Forsamlinger af Haandværkere taales, at denne Indskrænkning bliver ophævet. De danske Svende have allerede tidligere ved kongelig Dispensation kunnet erhverve Tilladelse til at besøge saadanne Steder, og man vilde efter

Tidsaanden ikke nu kunne tænke paa at aflaae saadan. Seg kan ikke nægte, at jeg er fuldkommen enig i de Ansuelser, som det af Motiverne sees, at Generalprocureuren har foresøgt og Ministeriet sluttet sig til, at Ophævelsen af Pastvangen ogsaa maa medføre Ophævelse af de Indskrænkninger, som hidtil have paahvilet særlige Klasser i Samfundet, navnlig fremmede Haandværksvende, der ville besøge Landet for her at finde Erhverv; men jeg maa tilstaae, at det ikke er mig ganske klart, om disse Bestemmelser, navnlig Forordn. 10de December 1828, ere ligefrem ophævede ved Udkastet, om man virkelig derved, at § 1 bestemmer, at den hidtilværende Pastvang for Udlændinge er ophævet, kan antage, at ogsaa de Indskrænkninger ere faldne, som Forordn. 10de December 1828 har skabt for fremmede Haandværksvende. Seg antager, at det Første, der afkræves en fremmed Haandværksvend, naar han møder ved Landets Grænse, er Pas, men ved Siden deraf paahyder vor Lovgivning, navnlig den nævnte Forordn. af 1828, at der skal anstilles en ofte vistnok meget nærgaaende Undersøgelse om, hvorvidt han er i Besiddelse af nogle Rd. — thi Mere er det rigtigt nok ikke, der fordrer — for at han kan sørge for sit foreløbige Underhold, og dernæst, om han kan antages at være en saa dygtig Svend, at han tør gjøre sig Haab om at faae Arbejde her i Landet. At disse Bestemmelser bortfalde, maa jeg ansee med Lovudkastets Motiver for ønskeligt; men jeg troer ikke, at det er givet, at de uden videre bortfalde ved en Lov, der siger, at for Fremtiden fordrer ikke Pas af Udlændinge. Vel veed jeg, at for Svende træder Vandrebog istedetfor Pas paa deres Reiser i Landet; men det er mig ikke ganske klart, om ikke det første Legitimationsdocument, der affordres Svenden som enhver anden Fremmed, som møder ved Landets Grænser, er et Pas. Maaatte dette nu være Tilfældet, skjønner jeg ikke rettere, end at det ligefrem bør udtales som en særlig Bestemmelse, at ogsaa de Indskrænkninger, der efter Forordn. 1828 §§ 1 og 2 paahvile fremmede Haandværksvende, ophæves, saa at de blive stillede lige med danske Haandværksvende. Seg skal tillade mig at rette et Spørgsmaal i denne